

O B R A Z L O Ž E N J E
nacrta prijedloga Odluke o porezima Općine Bednja

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE O POREZIMA OPĆINE BEDNJA

Pravni temelj za donošenje Odluke o porezima Općine Bednja sadržan je u odredbi članka 42. stavak 1. i članka 41. stavak 4., vezano uz članak 20. Zakona o lokalnim porezima („Narodne novine“ broj 115/16, 101/17, 114/22 i 114/23).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ODLUKOM O POREZIMA OPĆINE BEDNJA I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI PREDMETNOM ODLUKOM

Odredbom članka 42. stavak 1. Zakona o lokalnim porezima propisano je da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom utvrđuje:

- za potrebe plaćanja poreza na potrošnju, visinu stope poreza na potrošnju i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza
- za potrebe plaćanja poreza na kuće za odmor, visinu poreza na kuće za odmor, a ovisno o mjestu, starosti, stanju infrastrukture te drugim okolnostima bitnim za korištenje kuće za odmor, i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza
- za potrebe plaćanja poreza na korištenje javnih površina, što se smatra javnom površinom, visinu, način i uvjete plaćanja poreza na korištenje javnih površina, kao i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza.

Odredba članka 41. stavak 4. Zakona o lokalnim porezima propisuje da porezna uprava može obavljati poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza jedinica lokalne samouprave na temelju odluke predstavničkog tijela, uz prethodnu suglasnost ministra financija (osim poreza na cestovna motorna vozila).

U članku 20. Zakona o lokalnim porezima propisano je da jedinice lokalne samouprave mogu uvesti sljedeće poreze:

1. porez na potrošnju
2. porez na kuće za odmor
3. porez na korištenje javnih površina.

Na temelju odredbe članka 20. dosadašnjeg Zakona o lokalnim porezima („Narodne novine“ broj 115/16, 101/17 i 114/22), bilo je propisano da jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine) mogu uvesti sljedeće poreze: prirez porezu na dohodak, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor i porez na korištenje javnih površina. Pritom, temeljem odredbe članka 42. navedenog Zakona predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom utvrđuje visinu i nadležno tijelo naplate „lokalnih“ poreza.

Sukladno tome, Općinsko vijeće Općine Bednja donijelo je Odluku o porezima Općine Bednja „Službeni vjesnik Varaždinske županije“ broj 115/22), kojom su utvrđeni općinski porezi te stopa i visina poreza koji pripadaju Općini Bednja, sukladno do sada važećim propisima.

Navedenom Odlukom o porezima propisano je da Općini Bednja pripadaju sljedeći porezi:

- prirez porezu na dohodak po stopi od 10%,
- porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića u ugostiteljskim objektima, po stopi od 3%,
- porez na kuće za odmor koji se godišnje plaća u visini od 2,00 eura/m² po metru kvadratnom korisne površine
- za korištenje javnih površina plaća se porez na svaki m² površine po danu i to:
 1. prodaja bižuterije 2,65 eura
 2. prodaja pića 3,98 eura
 3. prodaja pića i jela 4,65 eura
 4. prodaja jela 3,32 eura
 5. tombola, lutrije, igre 5,31 eura
 6. ostale djelatnosti 3,32 eura

Za korištenje javne površine radi postave ljetne terase plaća se porez po m² kako slijedi:

1. zona I (obuhvaća uži centar Bednje, odnosno Trg svete Marije, centar Vrbna, Cvetlina i Trakošćana) 2,65€/m² - mjesečno
2. zona II (ostali dijelovi Općine Bednja) 1,32€/m² - mjesečno

Za pokretnu prodaju putem vozila na javnim površinama plaća se porez u paušalnom iznosu od 530,89 eura godišnje ili 53,09 eura mjesečno po vozilu.

Kako bi se omogućilo povećanje fiskalne autonomije jedinica lokalne samouprave u poreznim prihodima i smanjila ovisnost gradova i općina o prijenosima sredstava od države, Hrvatski sabor je dana 28. rujna 2023. godine donio Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o lokalnim porezima („Narodne novine“ broj 114/23) te Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 114/23).

S obzirom na to da su se porez na dohodak i priraz porezu na dohodak, na temelju dosadašnjih zakonskih odredbi u pravilu utvrđivali i plaćali istovremeno, kako bi se porezni sustav pojednostavio na način da se ova dva javna davanja, koja se ubiru zajedno, ujedine u jedno davanje, navedenim Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o lokalnim porezima ukinut je priraz porezu na dohodak, dok je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak omogućeno jedinicama lokalne samouprave da svojim odlukama samostalno upravljaju visinom stopa godišnjeg poreza na dohodak, kako bi, bez obzira na ukidanje priraza porezu na dohodak, zadržale visinu potrebnih prihoda za ostvarivanje svojih zadaća i nadležnosti, s primjenom od iduće godine.

Budući da je navedenim zakonskim izmjenama, pored ostalog, ukinut priraz porezu na dohodak, sukladno odredbama članka 11. stavaka 1. i 2. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o lokalnim porezima Općina Bednja, kao jedinica lokalne samouprave, dužna je do 15. prosinca 2023. godine važeću Odluku o porezima na odgovarajući način uskladiti s navedenim zakonskim izmjenama, odnosno iz iste brisati dosadašnje odredbe o prirazu porezu na dohodak, s početkom važenja od 1. siječnja 2024. godine. Ovo usklađenje moguće je provesti izmjenom važeće Odluke ili donošenjem nove odluke, pri čemu dosadašnja odnosno još uvijek važeća Odluka o porezima Općine Bednja ostaje na snazi do 31. prosinca 2023. godine.

Nadalje, u cilju povećanja autonomije lokalnih vlasti i smanjenja ovisnosti jedinica lokalne samouprave o prijenosima središnje države, kako je već naprijed spomenuto, člankom 8. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o lokalnim porezima proširen je raspon u kojem su jedinice lokalne samouprave ovlaštene samostalno propisivati visinu poreza na kuće za odmor po metru kvadratnom korisne površine kuće za odmor, tako da mogući raspon za utvrđivanje visine poreza na kuće za odmor sada iznosi od 0,60 do 5,00 eura po metru kvadratnom korisne površine kuće za odmor (za razliku od dosadašnjeg raspona koji je iznosio od 0,66 do 1,99 eura po metru kvadratnom korisne površine). Obzirom da se porez na kuće za odmor na području Općine Bednja nije mijenjao od 2001. godine (definiran Odlukom o općinskim porezima, „Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 26/01), ovim materijalom predlaže se povećanje iznosa poreza na kuće za odmor na 2,00 eura/m² korisne površine kuće za odmor.

Novom cjelovitom odlukom obuhvatile bi se sve relevantne izmjene i dopune propisa, a ista bi stupila na snagu 1. siječnja 2024. godine, čime bi ujedno prestala važiti dosadašnja Odluka o porezima Općine Bednja.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE OPĆEG AKTA TE NAČIN KAKO ĆE SE OSIGURATI

Za provođenje predložene Odluke o porezima Općine Bednja nije potrebno osigurati sredstva u proračunu Općine Bednja.